

Visittprotokollen ble fremlagt til Kongen, mens han spiste middag, men så da hvilke personer som hadde vært der i dagens løp. Der var ingen journal ved andre inn ganger enn hovedinn gangen. Smiths navn står ganske sikkert i visittprotokollen. (Egenhenge underskrifter.)

I 1940 kom Smith til slottet for konferanser med Kongen. V.s uttalelse i erklæring 27.5 "flere ganger" rettes til "hyppige besøk". Smith kom meget ofte og på kvellen, han var aldri innbutt til lunch, the eller middag, han kom utenfor de offisielle tidor. Kongen mottok ikke en eneste mann om kvellen i de 10 årene V. var der, utenom Smith og enkelte ganger utenriksministeren, såvidt v. vet.

Smiths besøk om natten var påfallende for de 4 som hadde vakt. Man trekk ingen slutning av Smiths besøk, men det var jo det rykte blandt slottets funksjonærer, at han skulle være knyttet til Secret Service. Men fant det påfallende og uheldig, at en mann som var kjent som knyttet til denne beryktede britiske institusjon hadde disse sammenkomster med Kongen.

V. hørte av den britiske ministers sjåfør, at tyskerne var oppmerksom på Smiths sammenkomster med Kongen. Han hadde truffet sjåføren ved den tyske legasjon før jul 1939 som sa til ham: "Det er svært så ofte de reiser til slottet i denne tid." Den britiske ministers sjåfør svarte: "Vi reiste da ofte før også." Den tyske hadde da sagt: Ikke så ofte som nå. De må ikke tro annet enn at vi vet det. En viss person har fulgt dere til porten flere kveller."... Smith spurte stadig etter frk. v. Hanno. De var gamle venner, frk. v. Hanno og Eric Smith. Han var bestendig med dronning Maud i England, men fortsatte å bo på slottet etter Dronning Mauds død. Smith var hyppig gjest på Apolton House, Dronningens gjest. M.h.t. Smiths besøk på slottet forklarer V. at han kom bakveien for ikke å vekke oppsikt. Kjørt i en liten sportsbil som han kjørt inn i porten i bakgården. Det ble skutt på Eric Smith en kvell sjåføren kjørt ham hjem ved inngangen til den britiske legasjon. Skuddet gikk igjennom et par bilder, men traff ingen hverken sjåføren eller Smith. Det holdt på å bli oppstyr, men saken ble drosset ned. Det var visstnok om høsten, for det var regnver og meget mørkt, og snøen kom den vinter 1939/40, såvidt v. husker først over nyttår. V. kjenner ikke til at attentatet hadde noen forbindelse med Smiths stilling i Secret Service, men sjåfør Kristiansen trodde det. Den britiske ministers sjåfør har

fortalt V. om attentatet m.v. Tror han het Kristiansen og var norsk, fenrik ved flyvåpenet. V. snakket med ham, mens han ventet på ministeren i resepsjonen. I anledning av attentatet sa sjåføren: "Det er jo farlig å kjøre denne mann, jeg vil ikke kjøre ham oftere." Masse journalister hadde fått rede på affæren, men ble nektet å ta det inn i avisen etter hva Kristiansen sa. Flere ringte til sjåføren endog samme natt. M.h.t. Smiths stilling i Secret Service fortalte sjåføren at det var sikkert at Smith var leder og medlem av Secret S., men ingen beviser forelå. Det var en gammel kjent sak lenge før krigen.

V. opplyser videre at kaptein Smith bodde på Bygdøy som gjest hver sommer. Han skulle etterat han var blitt gassforgiftet under forrige krig ha trukket seg tilbake fra aktivtjeneste og ha gått over til Secret S. Dette var alminnelig kjent, det var ikke nytt da krigen kom.

Etter samtalen mellom den britiske og tyske ministers sjåfører, sluttet den engelske minister å komme på slottet. V. antok at samtalen mellom sjåførene var blitt nevnt for den engelske minister.

Kongen hadde aldri privatkonferanser med representanter for andre land, når unntas den danske en eller 2 ganger til lunch. Derimot var den engelske minister en meget hyppig gjest, men etter samtalen mellom de to sjåfører var det - som nevnt - påfallende, at han ikke kom mere. V. nevner at Smith alltid kom alene, aldri sammen med den engelske gesandt. Smith var offisielt tilknyttet legasjonen som ekstranordiner attaché. V. og de andre som hadde tjeneste i resepsjonen på slottet talte om når de sist hadde sett Smith og kom til at han var sett ganske nylig før 9de april, men V. kan ikke si noen bestemt dag. Smith hadde uavlatelig konferanser og møter ute i byen, det var et meget stort antall personer han var i forbindelse med. Dette har den britiske ministers sjåfører fortalt. V. kjente ingen, når unntas fru Bennett. Hun begynte å komme til slottet til lunch etterat den engelske minister hadde sluttet å komme. I januar, februar og mars var der meget hyppigt besøk av fru Bennett. Hun var norsk og gift med Bennett jr. i Bennetts reisebyrå. Bennetts varket i den engelske legasjon som private venner av ministeren. Av den grunn satte vi hennes besøk på slottet i forbindelse med opphøret av gesandtenes besøk samme sted. V. forklarer at Kongens forbindelse med Smith vakte harme hos ham og et par andre, Thorsen og Andersen. Ellers var jo alle på slottet engelsk infisert. Alt som England

gjorde var i deres øyne bra. Etter V.s mening var det heldig, til dels nødvendig, at slottets funksjonærer sa seg etter engelsk sprog og skikk. Det var nettopp det V. mente med modaljens bakside. Man bifalt det England gjorde og var lite nøytral overfor de andre land. Kongen hadde ingen forbindelse med den tyske legasjon undtatt en middag hvert år for alle diplomater. - Etter Dronningens død fortsatte Smith, som opprinnelig hadde vært Dronningens venn, likefullt sine besøk. Etter storkrigens utbrudd ble Smiths besøk hyppigere enn før. - V. tilføyer at Kongen sjelden var ute i selskap, men dog stundom ute i bridgeag. På slottet spilte han med fru Selvesen og dr. Selvesen og adjutanten, godsier Borch og Mathiesen på Linnarud, Aavatsmark og Hieronymus Heyerdahl m.fl.

På forespørsel av examinerator meddelte V. at han hadde hørt rykte om at Olav ikke skulle være sønn av dronning Maud. V. regnet det som et rykte i likhet med at Olavs barn etter ryktet skulle være både døde og blinde. V. hørte ryktet allerede som barn av lærer Karlson i Væggå, han fortalte det en søndag V. var hjemme hos ham. Olav skulle ikke være dronning Mauds sønn, men hennes søsters og en norsk gosante.

På forespørsel av Vagn Knudsen opplyser V. at sjåfør Kristiansens sjef på Kjeller var kaptein Olason. V. er temmelig sikker på at Kristiansen kjørte ministeren og andre natten til den 9de april. Sjåføren for den tyske legasjon var tysker.

På forespørsel av fru Østbye opplyser V. at Smith ikke deltok i offisielle middager, luncher eller teselskaper på slottet, men på Bygdøy. Forøvrig var Smith på farten mange andre steder i landet, såvidt vites som representant for bilfirmaet Morris.

På forespørsel av examinerator opplyser V. at Kongen i høy grad gjorde forekjell på de ulike nasjoner. Ved alle flåtebesøk f. eks. var flåtesjefen forpliktet til å avlegge høytidelig visitt på slottet, skrev seg i visittprotokollen og ble ved enkelte anledninger gitt audiens. De engelske offiserer ble etterpå innbudd til Bygdøy Kongsgård til middag. Begynte med en lunch for admiralen og de høyeste offiserer. Deretter middag for samtlige offiserer og siden ble det bedt sammen en del av byens unge damer og holdt middag med dans. Hovmesteren hadde i oppdrag å innby samtlige underoffiserer, båtsmenn og andre, flere hundre personer til gardenparty. Hovmesteren var engelsk. Offiserer fra norske krigsskip som besøkte

Oslo var aldri innbudt til noen festlighet, men flåtesjefen var opp og skrev seg i visittprotokollen. Norske offiserer ble aldri innbudt, men selvfølgelig adjutanter som tjenestgjorde - heller ikke andre nasjoners offiserer ble innbudt. Dette virket forstemmende på vitnet.

V. tilføyer at hva han her har sagt vil sikkert kunne bekräftes av flere slottsfunksjonærer, hvis de er villige til å uttale seg.

V. har vært medlem av N.S.siden mai eller juni 1933 og opplyser at slottsknekt Thoresen var medlem av N.S., men gikk ut ved krigsutbruddet, muligens tidligere.

Opplest og vedtatt 7.12. 1944 tillikemed forklaring av 27.mai 1944. i nærver av :

Examinator dommer Solveig Stang
 Rettsvitne og protokollfører Hanna Magnus
 Sekretær Sundt
 Fru With Fischer samt
 Reidar Angaard
 Sogneprost Hans Egede Nissen og
 advokat Ferdinand Lunde, hvilke 3 sistnevnte var kommet tilstede etter ønske av kommisjonens formann.

V. tilføyer: Av Dronning Mauds lakeier - nevnt i forklaring 27. mai 1944 oppgis H.O.Røknes og Nils Nilsen.

V. erindrer ikke hvilken lakei som ble vekket av v. den natt Eric Smith kom til slottet ved 11 tiden. Det må ha vært en av følgende lakeier :

Anders Andersen, Ruseløkkvn.

Nils Nilsen.

Karl Larsen, Uranienborgvn.11.

Bjarne Ingebretsen, bosatt på østkanten

Sverre Furulund, bopæl visstnokk Grunerløkke.

Bjarne Hedenstad, Sandsver ved Kongsberg

Haakon Verkot, " " "

Ole Bekken, tidl, bosatt ved Skrågå, no visstnokk Oslo.

V. presiserer at han er sikker på at Eric Smiths nattlige besøk fant sted nær opp til Altmarkkafferen. V. vet han hadde vakt den natt Altmarkkafferen fant sted i Jøssingfjord, da v. husker at han om morgenen på slottet tok imot avisen av avisbudet og der

leste om Altmarkaffæren. V. er sikker på at Eric Smiths nattlige besøk iallfall ikke fant sted etter dette, men at det må ha funnet sted under v.s nattevakt enten 8, 12 eller 16de februar 1940. Foruten v. og vedkommende lakei som ble vekket av v. har også en annen lakei iaktatt, at Eric Smith kom til slottet ved 1/1 tiden om natten. V. er ikke istand til å oppgi hvilken lakei dette var. Vedkommende lakei var på vei hjem ut fra slottet og passerte Smith like ved den store ovnen i kjellergangen. Såvidt vites førtes der ikke noen tjenestejournal for lakeiene.

Opplest og vedtatt.

V. ble edfestet, V. ble påny tanskerpet den taushetspliki han ble pålagt ved tidligere avgitt forklaring.

Ivar Nesset
(sign.)

Solveig . . . . .
(sign.)

Agot With Fischer
(sign.)

Hanna . . . . .
(sign.)

Vitnet dimittertes.